

Kirkelige reformer

- A. Kirkelig organisering og arbeidsgiverspørsmål. Rapport fra Styringsgruppen for kirkelige reformer
- B. Forslag til retningslinjer for kirkelig inndeling

Sammendrag

A. Kirkelig organisering og arbeidsgiverspørsmål

Prioriterte temaer i det kirkelige reformarbeid i henhold til Kirkemøtets vedtak i 2002 og Hovedplanen for dette arbeidet, er: kirkeforståelsen, en enhetlig kirkelig økonomi, organisering av kirken, samordning av arbeidsgiveransvaret og valgordningene i kirken.

Kirkemøtet har hvert år fått seg forelagt en statusrapport og/eller delrapporter eller delutredninger om de prioriterte temaområdene.

Styringsgruppen har i samsvar med fremdriften i hovedplanen for kirkelige reformer, lagt fram sin rapport ”*Kirkelig reformarbeid – organisasjons- og arbeidsgiverspørsmål*” i august 2005.

Rapporten skisserer mulige modeller for organisering i kirken, hva som kan være tjenlige organer/enheter og en hensiktsmessig ansvars- og oppgavefordeling mellom organene. Et viktig tema i denne sammenheng er spørsmålet om en bedre organisering og samordning av arbeidsgiveransvaret mellom de valgte rådsorganer og den ordinerte tjeneste. Rapporten drøfter viktige premisser for mulige løsninger, bl.a. ut fra kirkeforståelsen og utfordringer knyttet til samvirke mellom ”embete og råd”, og om det på sikt bør være et felles arbeidsgiverorgan for alle kirkelig tilsatte.

Spørsmål om biskopens ansvar og plass i kirkestrukturen er lite drøftet i rapporten i forhold til valg av modeller. Dette gjelder særlig biskopens tilsynsansvar og konsekvensene av at biskopen eventuelt ikke lenger skal ha arbeidsgiveransvar for prestatetjenesten. Ved eventuell endringer i arbeidsgiver- og embetslinjen er det viktig å utrede nærmere innholdet i biskopens tilsyns- og forvalteransvar.

B. Forslag til retningslinjer for kirkelig inndeling

I arbeidet med kirkelig organisering har styringsgruppen også drøftet hva som på bakgrunn av lokalmenighetens grunnleggende oppgaver, vil være en hensiktsmessig størrelse på

grunnenheten i kirken – soknet, sett i forhold til hvilke oppgaver som kan eller bør ivaretas i soknet i forhold til i mellommenheten. Rapporten drøfter i denne sammenheng mulige **kriterier og retningslinjer for størrelsen på sokn og for sokneinndeling**. Styringsgruppen har ansett at det er Kirkerådet som bør legge fram forslag til retningslinjer for kirkelig inndeling og har utfordret Kirkerådet til å prioritere dette arbeidet.

Kirkerådets sekretariat har bl.a. på denne bakgrunn, utarbeidet et foreløpig forslag til aktuelle kriterier og momenter som kan legges til grunn for slike retningslinjer, særlig knyttet til inndelingen av sokn. Saken er ikke ferdigbehandlet og saken har heller ikke vært ute på høring, men Kirkerådet finner det likevel tjenlig å legge saken frem for Kirkemøtet, slik at Kirkemøtet kan ha en foreløpig drøfting av saken.

Kirkerådets behandling

Kirkerådet behandlet saken om kirkelige reformer på sitt møte 8.- 9. september 2005 og fattet følgende vedtak (KR 61/05):

Kirkerådet fremmer saken om Kirkelig reformer som sak for Kirkemøtet. Saken består av to deler:

- a) Kirkelig organisering og arbeidsgiverspørsmål - Rapport fra styringsgruppen og*
- b) Forslag til retningslinjer for kirkelig inndeling (sokneinndeling)*

Kirkerådet ber sekretariatet bearbeide dokumentet om forslag til retningslinjer for kirkelig inndeling på bakgrunn av de momenter som fremkom i møtet, før saken oversendes Kirkemøtet.

Kirkerådet vil be om at følgende områder vektlegges:

- en refleksjon rundt spørsmålet om noen kriterier skal veie tyngre enn andre*
- muligheten for at et sokn kan gå utover kommunegrensen*

Kirkemøtets behandling av disse sakene

Kirkerådet finner det altså formålstjenlig å legge frem disse sakene som en sak for Kirkemøtet, slik at de kan drøftes i sammenheng og behandles av en komité, og at rapporten fra styringsgruppen ikke legges frem "kun" som orienteringssak.

Kirkerådet vil imidlertid understreke at begge sakene er av foreløpig karakter og at det ikke er grunnlag for at Kirkemøtet fatter konkluderende eller mer endelig vedtak i saken. Disse temaene må dessuten sees i sammenheng med Gjønnnes-utvalgets innstilling som vil foreligge ved årsskiftet 2005/2006. Men Kirkemøtet bør kunne gi innspill og synspunkter til sakene og til Kirkerådets videre arbeid med disse temaene.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet anser de modeller for kirkelig organisering som er skissert i rapporten fra styringsgruppen for kirkelig reformarbeid som nyttige for det videre arbeidet.

Kirkemøtet mener det er grunn til ut fra kirke- og menighetsforståelsen, å understreke at kirkens grunnleggende oppdrag og oppgaver blir ivaretatt på lavest mulig tjenlige nivå, og at den kirkelige organisering av Den norske kirke på øvrige nivåer må underbygge dette.

Organiseringen må finne en løsning mellom hensiktsmessige, tjenlige og kostnadseffektive enheter og hva som kan bidra til å skape lokalt engasjement og menighetsbevissthet. I denne sammenheng må også biskopens rolle som tilsynsmyndighet og forholdet til prostene og prestedtjenesten klargjøres innenfor de ulike organisasjonsmodellene.

Kirkemøtet mener at det på sikt må være et mål at valgte kirkelige organer ivaretar arbeidsgiveransvaret for alle kirkelige tilsatte, og at samvirkemodellen utvikles med det som siktemål. Dette vil kreve videre utredninger og konsekvensanalyser der kirkens ulike organer involveres, slik at en kan få bredest mulig oppslutning om de løsninger som blir valgt.

Det bør legges opp til en klar oppgave- og ansvarsfordeling og samarbeidsrelasjoner mellom nivåene.

Kirkemøtet ber Kirkerådet følge opp dette arbeidet på en tjenlig og effektiv måte, også med forsøks- og utviklingsarbeid. Arbeidet må skje bl.a. i lys av innstilling fra stat - kirke-utvalget, fremtidig relasjon mellom staten og kirken og finansieringsordning for Den norske kirke.

2. Kirkemøtet ber Kirkerådet arbeide videre med forslag til retningslinjer for kirkelig inndeling, knyttet til sokneinndelingen på bakgrunn av de synspunkter som er drøftet i komiteens merknader og i lys av innstillingen fra stat - kirke-utvalget.

Kirkemøtet ber Kirkerådet sende forslaget ut på høring og så legges fram for Kirkemøtet, om mulig i 2006.

Kirkemøtet vil anbefale menighetsråd, kirkelige fellesråd og bispedømmeråd å drøfte sokneinndelingen i første rekke med sikte på å legge forholdene til rette for sammenslåing av sokn, eventuelt et nærmere samarbeid mellom to eller flere sokn.